

1
59

מזין ארסה אול סולא

וּסְפָרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר וַיִּטְהַר: שבעי כס וביום השמיני תקח לה שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם אליהם אלפתח אלה מועד: ועשה הפה את האחד השאת ואת האחד עלה וכפר עליה הפה לפני יהוה מזוב טמאתה: כפסד לא והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את משכני אשר בתוכם: זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה: והדוף בנדתה והזב את זובו לזכר

לקב בהיר

מדן וליו מלשן אהרה שא"צ חקר ה"א, ולא מניו שיחקר באלמט החיה, אבל פה שחקר הגוי' זה משפט, שנכלל הגוי' דגוש שדי"ן, ובאילו כתוב והמחטס, ומשום דקשה למנטא: נימן דגוש בוי"ן והוא מלא הססרון, וכמו (יהושע ב' י"ג) והללסם את נפשתיכם, שחקר המ"ס או הגוי' (רא"ם), וכן פירשו אונקלוס ויבר'ם, גם האנן עורא ו"ל וזה פירוש המיטה, אבל כניסה אה"ג שהיא אהרה שיפרשו וידלו את בני טעומלסם קודם שיכנסו לעורה, וזו לא יקשה לך שאמרו חז"ל גס"כ והרחם את בניו הרי זו אהרה (ב"ב): מה פ"י צלמס כרס הוא חייב ולא מיטה צדי שמים כדכתיב צ"י חקת, והכחונן קראו מיטה לומר שלא רק הגפש נכרסה אלא יש בו מיחה גוף ג"כ (מלבי"ם), ועוד לומר שלא רק זרע נכרס אלא גם הוא בעלמו (ג"א): (מד) משום יתורה דב קראי דרשו בו חז"ל שכל לומר מה שלא נאמר למעלה כפרסח הזב, כי לעיל כפסוק ב' ו' למדנו כשראה ב' ראיות או ג' ראיות, ונא הכתוב כאן ולימד אס לא ראה רק ראיה אחת (רא"ם): (מד) מדפסת גב שאמר ואל סורס הוא ולא סייס מיד לומר והזב את זובו, אלא הפסיק בנעל

אור החיים

זמן חקרא טברה מזובה מעה נפסק זובה נקראח טברה לספור ז' ימים, והוא שאמרו כשהפסוק מזובה והבן, והמלא שפרכ"י בפרק קמא דמגילה (ח) וזכ לשונו כשהפסוק מזוב' לאלתר חספור שאיכ נריכח לעצול קודם והוא מכון למכ שכחצחי. עוד נראה לפרש ככתוב על זה הדרכ ואס עכרכ פירוש נסהלך הזוב כן הוא משמעו חיצו

ית דובה לרבר ולנקבא ולזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם רי ישכוב עם מסאבא: פפפ טמאה: פפפ

רש"י

(ד"ס): (נג) והזב את זובו, בעל שהי ראיות"י ובעל שלש ראיות (ד"ס) שזרתן מפורשות למעלה: חסלת פרשת מצורע קרי, ודלי הטובה להקיס אליו אם הזב בעל ראיה אחת שטמאתו רק טומאת ערב וליו מטמא משכב ומשכב (רא"ם): (מד) רציו קילר כאן וזולל ב' הויס של ב' ראיות ושל ג' ראיות, לפי ששניהם עב החכרו למעלה ושיטה טמאין טומאת מדרס וטומאתן ו', וזריכין לספור ז' נקיים, וטעונים מים סיים, רק הקרבן מחלקו, אבל צח"כ הכמיס אם הדיבור מדמייב נאלצע הזב והדוה ננדסה כל הכחוב להקיס את הזב בכל ב' ראיות למה לומר שאינו דומה לזב גמור בעל ג' ראיות לעמרי, שדבר אסד דומה למה שאינו חייב קרבן, וכל שאר ההלכות הוא כזב גמור, ואס"כ חזר ושב הכחוב למה שהחמיל בו והוא הזב גמור בעל ג' ראיות אשר כל דינו מפורס כזב למעלה (רא"ם): המלאך הגואל אותי מכל רע - גם סייעני ומסכני בפ' מצורע והיא יאיר עיני - בפרשת אחרי

הפטרות מצורע

וארבעה אנשים היו מצרעים פתח השער ויאמרו איש אל רעהו מה אנחנו ישבים פה עד מתנו: ואם אמרנו נבוא העיר והרעב בעיר ומתנו שם ואם ישכנו פה ומתנו ועתה לכו ונפלה אל מחנה ארם אם יחינו נחיה ואם ימיתנו ומתנו: ויקומו בנשף לבוא אל מחנה ארם ויבאו עדיקצה מחנה ארם והנה אין שם איש: ויארצו השמיע את מחנה ארם קול רבב קול סוס קול חיל גדול ויאמרו איש אל אחיו

אלמא עלה נפקא ליה... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

ואם במקדש... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

ביתו ונעלה... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

לדבריו... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

ביתו ונעלה... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

לדבריו... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

ביתו ונעלה... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות... ואלו הן המצוות...

2

אפריל... חובש הראש... כח הדר פרק שני נדה

לא שט... כל דמן במקום... חובש הראש... כח הדר פרק שני נדה

כח הדר פרק שני נדה... חובש הראש... כח הדר פרק שני נדה

כח הדר פרק שני נדה... חובש הראש... כח הדר פרק שני נדה

כח הדר פרק שני נדה... חובש הראש... כח הדר פרק שני נדה

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

חובש הראש... חובש הראש... חובש הראש

עוד כתב פעמים שאדם לריך לפרוש מן האשה ואעפ"י שלא הרגישה בדם ואלו הן מי שהגיע עת וסתה והביעל את נתינתו עמי שהענין לינשא וניפייסה והקאה דם מחמה

עוד גם כתב פעמים שאדם לריך לפלוט מן האשה וכו' ולא אמר הכותב שגם הדעת אני כולל כאן נדמי שמים כמחן דלא טעם ממשלה מפולס וכל מי שיש לו מוח בקדקדו יעלה שפעם נמש"כ כאן . וחלילה לו

תקרב שום קרבה בעולם . לא ינע אדם באשתו גרה אפילו באצבע קפ"ל ולא ישיש שידו לידה שום רבר שטא יגע בבשרה . לא חאל על השולחן אלא אם עשו היד בנייהם בפרישת טפה וכיצא כזה כדרך שנהגו לאוכלי בשר ונבינה על שולחן אחד ואצ"ל שלא האכל עמו בקצה אחת . לא ישכב על מטה שהיא מיוחדת לה ואפילו אינה עב"ב כגמ' ואצ"ל שלא הישן עמו במטה אחת ואצ"ל הוא בבגדו ודא בכלה

עליה . ד"א מפני שיצרו רבה עליו ונדה לבעלה נמי להא דמיא . ומשתברא דלא שנא כוס של ברכה ולא שנא כוס אחר היכא דקא מייחה ליה ומשדר ניהלה אחר דהא קא מעייל דעתיה עילוה . מיהו היכא דקא שתו מהדגא כסא ושחה איהו נמי בתריהו לית לן בה ע"כ . הצעת המטה לא אמרן אלא בפניו אבל שלא בפניו לית לן בה ואעפ"י שהוא יודע שהיא מציעתו אין בכך הרגל כ"כ אלא בשהיא מציעתו והוא רואה . וכתב ר"ח ז"ל דה"מ בימי ליבינייהו אבל בימי נדחן אסור . פי' ימי ליבון ימי הספירה שהיא לובשת לכנים לספירת שבעה . ולא שיהא הפרש בין ימי הספירה לימים שהיא רואה בהן ממש דהא כתיב והרוה בנדתה דמיניה דרשינן בנדתה תהא עד שתבא במים . אלא מאחר שהחמירו בנות ישראל לישב שבעה נקיים ואפ"י ראו דם טיפה כחרדל ויש מהן רואות כימי זיבה ומן הדין בשומרת יום כנגד יום די לה וטובלת למחר ומותרת לבעלה . ויש ג"כ מי שרואה בימי נדתה ומדאורייתא טובלת ליל שמיני וטהורה . והילכך הני שומרת יום שטבלה למחר וכן נדה שטבלה בליל שמיני לראייתה כיון שהן טהורות דבר תורה היקלו בהן לדברים אחרים אעפ"י שהן צריבות לישב שבעה נקיים מדבריה או מחומר שהחמירו על עצמן וזהו קולו של אותו תלמיד שהיה ישן עטה בימי ליבונה הוא בבגדו והיא בבגדה . ואעפ"י שאמר לה אליהו מן הכתוב שנ' ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב שום קרובה בעולם ה"ק לה כיון שאמרה תורה כל קרובה בתשמיש בנדת דאורייתא אף במה שהחמירו בנות ישראל קרובה כתשמיש אלא שבהצעת המטה בלבד שהוא צורך דו ואין בו הרגל כל כך היתרו בימי ליבון אע"פ

שבימי נדה ממש אסור . בנ"ל לישב לפי פירושו של ר"ח ז"ל . ומיהו כל שאר הגאונים ז"ל לא חלקו ברבר זה . והרב ר"א ז"ל כתב שהדעת נותנת שאין ראוי לחלק שאם כן אדרבה נפיקה מיניה חורבא דחומרא דאתו מינה קולא היא כיון דקא חזי דמקלינן מפי בימי ליבון לימי נדה . ולפיכך אין ראוי לעשות כן . הרחצת פניו ידיו ורגליו אפ"י הוא מוצקת שאלו לרחוץ היא כידיה אפילו בלא רחיצה אסור דהא איכא קידוב בשר ואסור לינע בה אפילו באצבע קטנה . ורחיצה זו אפילו בצונן קאמר . תניא בנדרים בפרק שני אל תרבה שיחה עם האשה שמופך בא לידי ניאוף . רבי אחי בר יאשיה אומר כל הצופה בנשים סוף בא לידי עבירה וכל המסתכל בעקיבה של אשה הואין לו בנים שאינן מהוגנין . אמר רב יוסף ובאשתו נדה . ומן העקב נלמוד לכל מקום מכוסה שבה שמא יבא לדי הרגל . פעמים שאדם צריך לפרוש מן האשה ואע"פ שלא הרגישה בדם . ואלו הן מי שהגיע עת וסתה והביעל את נתינתו עמי שהענין לינשא וניפייסה והקאה דם מחמה

שבימי נדה ממש אסור . בנ"ל לישב לפי פירושו של ר"ח ז"ל . ומיהו כל שאר הגאונים ז"ל לא חלקו ברבר זה . והרב ר"א ז"ל כתב שהדעת נותנת שאין ראוי לחלק שאם כן אדרבה נפיקה מיניה חורבא דחומרא דאתו מינה קולא היא כיון דקא חזי דמקלינן מפי בימי ליבון לימי נדה . ולפיכך אין ראוי לעשות כן . הרחצת פניו ידיו ורגליו אפ"י הוא מוצקת שאלו לרחוץ היא כידיה אפילו בלא רחיצה אסור דהא איכא קידוב בשר ואסור לינע בה אפילו באצבע קטנה . ורחיצה זו אפילו בצונן קאמר . תניא בנדרים בפרק שני אל תרבה שיחה עם האשה שמופך בא לידי ניאוף . רבי אחי בר יאשיה אומר כל הצופה בנשים סוף בא לידי עבירה וכל המסתכל בעקיבה של אשה הואין לו בנים שאינן מהוגנין . אמר רב יוסף ובאשתו נדה . ומן העקב נלמוד לכל מקום מכוסה שבה שמא יבא לדי הרגל . פעמים שאדם צריך לפרוש מן האשה ואע"פ שלא הרגישה בדם . ואלו הן מי שהגיע עת וסתה והביעל את נתינתו עמי שהענין לינשא וניפייסה והקאה דם מחמה

בית הקבר

בין וכר לנקה עד שישיעיר גוף הנפל ויהיה זכויותו או נקבותו זוכר לעינים.³⁰⁶
 טו. אי אפשר שיפתח רחם לולד בלא דם שיזוב ממנה קודם שיהא תולד כילוד.³⁰⁷ ואפילו המפלה בתוך מ' א"א בלא דם שיוזב.³⁰⁸ לפיכך כל היולדת בזמן הזה צריכה ז' ימים נקיים לאיתה ראיה, שהרי כל הרואה דם סיפה כחדל כובה גדולה היא נידונה.³⁰⁹ ואם היה הולד מטמא משום לידה הרי האם עכשיו כיוולדת בווב, והובה שילדה קודם ספירת זיבתה צריכה ז' ימים נקיים דין תורה, ומונה ז' או שבועים ואח"כ מונה ז' הנקיים בימי טהרה וטובלת וטהורה.³¹⁰

סו. נמצאה אומר שכל היולדת וכר עכשיו יושבת ז' ללידה וז' נקיים לוב, והיולדת נקבה יושבת ללידה שבועים ולזיבה ז' נקיים.³¹¹

יג. ימי לידה שהן ז' ושבועים אם לא ראתה בהן עולין לה לספירת הניב, שלמו ימי הספירה בתוך י"ד של נקבה ה"ז אסורה לבעלה עד ליל ט"ו.³¹²

יח. ימי טהרה שראתה בהן אינן עולין לה, שימי ספירת הובה צריכין שיהו נקיים מכל דם שהוא בא מן המקור.³¹³

יט. הרואה שהתהילה לספור בזמן הזה וילדה ה"ז סותרת כל המניין, וכן יולדת נקבה בזמן הזה שספרה ז' נקיים מתוך י"ד וחזרה חזרה וראת' צריכה ז' נקיים משתפסקו.³¹⁴

כ. לא הפרישו בנות ישראל מדם נדה לדם לידה אפילו בתוך ימי טהרה, שיש לחוש לקלקול גדול ולטעות שהרי רוב המפילות אנו מטמאין אותן לפי שאין בקיאות בדבר, והרבה מהן שיושבות מטפס לזכר ולנקבה ולנדה מדין תלמודי,³¹⁵ ואם תרגיל את האשה להנהיג טהרה

פרק שמיני

אין האשה פולה מטומאתה ויוצאה מידי צרחה.³¹⁶ עד שתטבול אחר הימים הספורים, אבל הנדה והובה היולדת שלא טבלו הבא עליהן אפילו לאחר כמה שנים הייב כרת, שבמימים וטבילה תלה הכתוב, שבאמר ³¹⁷ ודחצו במים וה בנית אב לכל טמא שהוא בטומאתה עד שיטבול.³¹⁸

א. וכן אינה פולה מטומאתה עד שתהא טבילה במי מקוה כשר, ולא יתא עליה דבר חוצץ בטבילה, אבל אם רחצה במרחץ אפילו נפלו עליה כל מימות שבועולם הרי היא אחר

רבו. 313 ע"י כרבעו לו א (עמ קסח) ומה שהארכנו בו. 314 ע"י טור שם. 315 ע"י ל א. 316 ועת רבנו הביאוה בטור סוסי קצו ובס"מ מ"א היה ובה"מ הרשבי"א בשם רבנו, וכ"ך הראשונים ע"י כ"י שם ד"ה כתב הרמב"ן אצ"מ ובס"מ כתב שכן אנו נוהגים וכו' וכו' רכנו, וע"י רמ"א וס"ו קצו סק"א. 317 ע"י יבמות טו א. 318 ויקרא לו יח. וע"י תוס' יומא ע"ה א ד"ה מכאן ואוצה"ג חגיגה יא א שדרשה זו מן הגאונים, וע"י הה"ב ליק סי מה הל"פ סי עז ובה שכי ריש שער המיס לרשב"א, וע"י הו"ב סוף מצודע הי"ב. 319 לשון הרמב"ם אכ"ר סי פ"ד הי"ג והלכות מטמא מ"ד פ"ה, וע"י הוה"ב בניו הטבילה

רחיצה כמו שהיתה קודם רחיצה בכתה, שאין לך דבר שמפלה בטומאתה לטהרתה, אלא טבילה במי מקוה או במעין.³²⁰

ב. צריך האדם להרחיק מאשתו בימי טומאה לעולם עד שתספור וחסבול, שבאמר ³²¹ ואל אשה בגדת טומאתה לא תקרב שום קריבה בעולם.³²²

ג. כיצד פודש ממנה לא יגע בה אפילו באצבע קטנה,³²³ ולא ידבר עמה דברים בטלים המביאין לידי הרגל דבר,³²⁴ ולא ישכב עמה על מטה אחת אצ"מ ששניהן בכסותן ואינן גוגעין זה בזה.³²⁵ יתר על כן לא יאכל עמה על שלחן אחד ואצ"ל בקערה אחת.³²⁶ אין לו אלא שלחן אחד פורסת מפה אחרת לעצמה משום היכר.³²⁷

ד. ואסור להסתכל אפילו בעקבה של אשתו כשהיא נדה, ואצ"ל בשוקיה ובכל מקום שאינו מגולה, וכל המסתכל בהן הוי' לו בנין זכרים שאינן מהגונין.³²⁸

ה. ואסור להרשים כלום מידו ליד אשתו נדה או ליטול מידה, מכיון שהיא אשתו צריכה הרחקה יתירה.³²⁹

ו. כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה תוך כהצעת המטה בפניו.³³⁰ ולא תהא יוצקת מים על ידיו ורגליו לרחוץ אותן.³³¹ תשלא תהא מוזגת לו כוס ומגיחתו לפניו על השלחן כדרכה, אבל אם היה מניחתו על השלחן ביד שמאל, או שתגישנו על הכסא שלפני השלחן או על הכר שיושב כיון שענתה מדרך המשמשין מותר, שהרי יש להן היכר להרחקה.³³²

הסדר הו' (ל. ל.) 320 ע"י שבת כו ב, ע"ו ע"ה ב. 321 ויקרא יח יט. 322 שבת יג ב, רמב"ם אכ"ר סי פ"ד מ"א ה"ה, סור כ"ר קצו. 323 שבת שם יע"ש בתוס' סוסי"ה, רמב"ם שם, 324 אור"ח פי"ב ואל תהא בגדת טומאתה לא תקרב יוכל יחבוקה וישקנה ויורב עמה דברים בטלים, רמב"ם פכ"ה הלכה ה, 325 שבת יג א הוא נכבדו וכ"י, 326 שבת יא א לא יאכל חזק וכו', רמב"ם פ"ה הי"ח, 327 הובא בטור וז"מ שם, 328 ונדרים כ א, שו"ע סוף ז, 329 בתובות סא ב, וחוס' שם וע"י ח"ט' דבת סם 330 כתובות סא א, 331 הובא בתורה"ב סור סוסי קצו. 332 ע"י כתובות שם וראשונים בשם רש"י, 333 ע"י שבת שם, והובא בתני"ב פ"א אוה י, 334 כ"מ בתובות ע"כ א וקדושין פ א בני החזקה

ז. אסור לשכב על מטהה של נדה אפילו בשעה שאינה במטה מפני הרגל עבירה.³³³ וכל המרבה בהרחקה הרי זה משוכח.

ח. ראוי לאשה ליחד לה בגדים בימי נדה כדי שיהיו שניהם זוכרים תמיד שהיא נדה בהיכר הנגידים,³³⁴ בקושי התירו שהתקשט בימי נדה כרי שלא תתגנה על בעלה.³³⁵

ט. כל שמרחק ממנה ביום ראשון של נדה מרחק ממונו לעולם עד שתספור וחסבול כהוגן, שעדיין היא בברה כמו שנתבאר.³³⁶

ד. כשהאשה חתשה לענות וסתה הורו מקצת בעלי הוראה שאינה אסורה אלא בהשמיש, אבל שאר פרישות לא החמירו שאין באן אלא חשש של דבריהם.³³⁷

יא. מותר לאדם להתיחד עם אשתו נדה בבית.³³⁸

יב. הכלה שנכנסה לחופה ולא נבעלה ופרסה נדה אסור להתיחד עס בעלה, אלא הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים.³³⁹

פרק תשיעי

כבר ביארנו ³⁴⁰ שאין האשה טובלה ביום ז' לספירתה (אלא) עד הלילה, יתר על כן גורו שאפילו ביום ח' לא חטבול ביום מפני סרך יום ז' ³⁴¹ היה שם דוחק כגון שהיו רלחח מדינה נעולות בלילה או שהיה מקום גדודי חיה ולסטים או מקום צרה יורה,³⁴² טובלת ביום ח', לא היה שם דוחק וטבלה מה שצעה עשויה.³⁴³

א. דין התורה שהיא הטובלת מעמינת בעצמה סמוך לטבילה ובודקת כל גופה שמא

נה בשכנותיה, 335 שבת סו כ וקיים הראשונים אמרו שלא חטבול לרא חתקשט וכר עד שבת ר"ע ולימד אי"כ אחת מנה על בעלה, וע"י סור שם שו"ע סוף ס, וע"י אביר"ב כל הסוכלת עצמה בימי נדה רוח חכמים געה הימנה וכל החתקשט אין רוח וכ"י, 336 למעלה באות א, 337 סג ב אוהרה לבני ישראל שיפרשו מנסה"ן סמוך לוסתן וככה אמר רבא עונה, וע"י רמב"ם פ"ד הי"ב, רמב"ם שם והג"מ או ח הביאו לשון רבנו ושכן פשט היתרי, וכן בטור ס"י קצו וש"ע סוף כ, 338 סנהדרין לו א, 339 כתובות ד א, וע"י יבמות לו ב, 340 למעלה פרק ז א, 341 סו ב, 342 שם ואפשר שצריך לחקוק או מפני צינה, 343 ד"ה י"ד ויקא ביום ח, וע"י בפנים אם טבלה ביום ז.

אחד הוא כודאי אי אפשר לרפ"ס. ולענ"ד אין לזרך להציא ראייה ממקום אחר והרי הדבר מפורש בדף נ"ט ע"ב דמדלמ"ר ר"ש חזקה דמיס מן האשה אפילו ס"ס ויושבת ג"כ מטמאה. ועל זה כתב מעלתו שלא לשיייה להרצ כ"מ טועה בדבר משנה לכן פירש שמשנתו קאי בנמצא מן הלול ולפנים או אמרינן חזקתו מן המקור אבל אם הוא נמצא בפרודור ונכחפק לנו מקום מציאותו אם הוא מן הלול ולפנים או מן הלול ולחוץ אזלי בזה לא משוינן כודאי לומר חזקתו מן המקור. ושוב הקשה מעלתו בנמצא על עד שלו מחייבין קרבן מכלל שגם בנמצא ולא ידעינן אי מן הלול ולפנים או לחוץ ג"כ אמרינן חזקתו מן המקור. וע"ז חירך מעלתו כיון דהך ממניחן איירי סמוך לוסתה דאל"כ אנוס הוא כדאמרינן במסכת שבעות דף י"ח ע"א לכן אמרינן שחזקתו מן המקור לפי שהוסת מסייע לחזקה זו.

והנה דבריו טובים למ"ד וסתות דאורייתא אבל למ"ד וסתות דרבנן אין נזרף הוסת לחייב בשבילו חטאת ועיקרו מדרבנן. ואין זה דומה למה דמחייבין במסכת שבעות חטאת ולא אמרינן אנוס הוא היינו שאפי' וסתות דרבנן מ"מ כיון שע"פ מוטל עליו מדרבנן לפירוש הימנה שוב אינו אנוס לשמש עמה וממילא חייב חטאת על שגגתו ששימש עם העמאה ודאי אבל בזה שאנו מסופקים אם היא טמאה כלל כי שמת דם עליה הוא ואין נימא דבשעת וסת חזקתו מן המקור והלא וסתות דרבנן ולמימר דמחייבין חטאת כמ"ד וסתות דאורייתא קשה הדבר לאמרו לאוקמי משנתו שהיא סתם משנה דלא כהלכתא. והנלע"ד בזה על פי מה שחידשתי דבר נפלא דלכאורה להנך דסברי וסתות דרבנן קמה כנגדס כחומה אזהרה דוהורחם וגו' דילפינן מינה אזהרה לבני ישראל שיפרשו עונה סמוך לוסתן והרי עיקר הוסת דרבנן ואין הוהירה התורה עליו. והראב"ד באמת רצה לומר שזה אסתמכתא וכן כתבו הר"ן והרשב"א הובא בב"י סי' קפ"ד. אמנם המוס' ביבמות דף ס"ב כתבו דסמוך לוסתן דאורייתא וכן שעתה לשון הרמב"ם בפ"ד מא"ב הלכה י"ב משמע

שהוא מן המורה ואני אומר ודאי שהוא מן המורה ואעפ"כ וסתות דרבנן. ואומר אני אף שנחלקו מנאים ואמוראים אם וסתות דאורייתא או דרבנן אין טעם פלוגתתם דלמ"ד וסתות דרבנן או מן המורה לא אמרינן חזקה אורה בזמנו כל ועיקר חזקה זו תהי' לדידי' רק מדרבנן א"ו גם לדידי' חזקה זו היא ככל המזקות שבש"ס וחזקה מן המורה היא כדאמרינן בפ"ק דחולין אלא דנגד חזקה זו היא חזקת האשה שבחזקת טהרה עומדת (א) ולכך מן המורה אוקמינן חזקה להדי חזקה וזהו טעם המ"ד וסתות דרבנן.

והנה כבר נודע אוקימתא דרבא במסכת גיטין דף כ"ח → ע"ב לשמא מת לא חיישינן ולשמא ימות חיישינן ופי' רש"י דשמא מת הוא נגד החזקה אבל שמא ימות לא מרעינן החזקה בזה. ופירוש הדברים דאדם יש לו חזקת חיים כמו שהי' חי עד עמה עדיין חי הוא אבל אין לאדם חזקה שלא ימות שהרי ודאי ימות (ב) פעם אחת ולכך בכל שעה חיישינן שצרגע זה ימות וכאשר כבר עברה השעה שוב לא חיישינן שמא כבר מת. וזה פשוט. ומעתה גם גבי אשה דכל אשה יש לה חזקת טהרה שהרי עכשיו היא טהורה ולא חיישינן שמא כבר נטמאה בטומאת נדה שזה נגד החזקה אבל אין להאשה חזקה שלא תראה נדה אחר שעה שאין בזה חזקה שהרי בפעם אחת עתידה לראות נדה שהרי לא חיהיה טהורה לעולם ולכך אימא למיחש בכל שעה שמא תראה. ולכך וסתות לענין לאסור לשמש סמוך לוסתה הוא לכ"ע מן המורה לפי שאמרינן חזקה אורה בזמנו יבוא וליכא למימר העמד נגד חזקה זו חזקת טהרה אשה שהרי בזה דחיישינן שמא תראה לא מרעינן עדיין חזקת טהרה והוא ממש כמו שמא ימות וא"כ ליכא חזקה הסותר לחזקת אורה בזמנו כל ולכך אסורה מן המורה וקרא דוהורחם את בני ישראל דרשה גמורה היא, אבל אם כבר עבר וסתה למימר וסתות דאורייתא לטמאה לשעבר לומר שראתה בשעת הוסת נגד זה יש חזקת טהרה הסותר לזה. *) לכך סברי כמה מנאי ופסקינן כן הלכתא דוסתות דרבנן (ג) (א) [ב].

הערות הגאונים

השואל ספרו בית מאיר וראיתי בקונטרס אחרון צלעות הבית שהעיר בדברי הניל לסתור דברי המחבר. (הגרבי"ם)
 (ב) ג"כ אי"צ לזה. אלא הטעם דחזקה אינו בירור רק שכן חק התורה להעמיד על חזקה דמעיקרא. ווי"א אלא לענין ספק שהוא לפנינו שכי"ז שלא נודע לנו שיצא מחזקה דמעיקרא משאירין אותו בחזקתו משא"כ כשבאנו לדון העתיד להיות. (הגרבי"ם)
 (ג) וי"ב וסעד גדול לדברי רבינו מהא דלענין טהרות לא מטמאין

סימן נה (א) נ"ב לא מחזור כיון דכך הטבע שיבוא האורח בזמנו ובחזקה שתראה אין מקום לילך בתר חזקה דמעיקרא שהחזקה בטהרה שגרוע יותר מחזקה העשויה להשתנות. יעוין תשובת הר"ן סימן ס"יו דכאן איכא חזקה בטבע שתראה לזמן שקבעה ג' פעמים (גם לפי"ד המחבר היה משכחת שם וסת דאורייתא כגון שהיתה טמאה עד הוסת) ומובן שאין להחזיק אשה בחזקת טהרה אלא עד חגעת הוסת. שוב יצא לאור מהגאון

חזון איש

[א] ובס' ח"ד סי' קפ"ד צביאוריס סק"י, מנואר דעמו ו"ל דגם למ"ד וסתות דרבנן חזקה וסתות מעיקר הדין הוא

(* א"ה, ע"ע בתנינא סי' ק"ג, (וע"ע מש"כ בן המחבר לפ"ז באה"ע תנינא סי' קל"ב אות ב').

רסב

תוספות

פרק שישי

רי"ד

סיפא ר"י אומר אע"פ שיש וכו' דאזונה כהנים הוא דמפקדי ישראל לא מפקדי מ"ה תנינן כהן אמר ר"ה ס"ט דר"י דכתיב אכלו ולא ישבעו, הוננו ולא יפרונו כל ביאה שאית בה פרוצה אצלה אינה אלא בעיז. ולית הלי כר"י מפני שהוא יחיד:

מתניתין לא יבטל אדם מפו"ר אא"כ יש לו בנים, בש"א שני זכרים ובה"א זו"ג, פי ובה"א זו"ג וכ"ש שני זכרים וה"ג בירושלמי:

הא י"ל בנים מפו"ר מבטל מאשה לא מבטל מסייע ל"י לר"ג, דאר"ג אי"ש אעפ"י שיש לאדם כמה בנים אסור לעמוד בלא אשה שנאמר לא טוב היות האדם לבדו וכו'. בש"א שני זכרים ס"ט רב"ש ילפי' ממשה דכתיב וכני משה גרשום ואליעזר ובה"א זו"ג לא ילפי' ממשה משה מדעת' דנפשי עכיד, פי ב"ש בעי ב' זכרים דוקא אבל לא זו"ג וכו"ה בעו זו"ג דיליף מבריתו ש"ע שנבראו זו"ג וכ"ש סברי אין דנין אפשר משאי אפשר שאם לא הו' זו"ג לא היו מולידים אלא ילפי' ממשה, וביה סברי לא ילפי' ממשה שלא ע"ד כן עשה בעבור שקיים פו"ר שאף אם לא הו"ל בנים כלל ה"י פורש מאשתו משום שכינה והלכך אין ללמוד ממנו, אלא מכ"שע שנתיישב בכך, ודי לנו כוה:

דף ס"ב ע"א אתמר ה"י לו בנים בניו ונתנייר אר"י קיים פו"ר ור"ל אמר לא קיים פו"ר, ר"י אמר קיים פו"ר דהא הו"ל, ור"ל אמר לא קיים דגר שנתנייר כקמן שנולד רמי, ואזרא לפעמייהו דאיתמר הו"ל בנים בניו ונתנייר ר"י אמר אין לו בכור לנחלה ור"ל אומר יש לו בכור לנחלה וק"ל רכל ר"י ור"ל הלי כר"י:

א"ר הכל מודים בעבר שאין לו חיים שנאמר שבו לכם עם החמור עם הרומה לחמור. איתמר ה"ל בנים ומתו ר"ה אמר קיים פו"ר ור"י אמר לא קיים פו"ר, ר"ה אמר קיים משום דר"א דאמר ר"א אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבנוף והא הוו ל"י שנאמר כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי ור"י אומר לא קיים לשבת יצרה בעינן והא ליכא, מיתבי בני בנים ה"ה כבנים, מת א' מהן או שנמצא סרים לא קיים פו"ר תיובתא דר"ה תיובתא. והלי כר"י:

דף ס"ב ע"ב אמר ר' בני בנים ה"ה כבנים סבר אביי למימר ברא לברא וברתא לברתא וכ"ש ברא לברתא אבל ברתא לברא לא, א"ל רבא לשבת יצרה בע"י והא איכא. והלי כרבא. דכ"ע תרי מחד לא ולא והא א"ל רבנן לר"ש נסיבא אתתא ואוליד בני וא"ל בני ברת' בניי נינהו, התם דת"י הוא דקא מדחי להו דר"ש איעקר מפידק' דר"ה:

מתני' דלא כר"י דתניא רש"א נשא אשה בילדותו ישא אשה בזקנותו הי"ל בנים בילדותו יהי' לו בנים בזקנותו שנאמר בבקר ורע את זרעך ולערכ אל תנה ירך אר"ם הלי כר"י:

ד' אריב"ל חייב אדם לפקוד את אשתו בשעה שיוצא לדרך שנאמ' וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך לא תחטא, ובאותה שעה אשתו מתאוה לו. והא מהכא נפקא מהתם נפקא, ואל אישך תשוקתך מלמד שהאשה משתוקקת על בעלה בשעה שיוצא לדרך, אר"י לא נצרכה אלא סמוך לוסתה וכמה א"ר עונה, פי אם רגילה לראות ביום חייב לפרוש ממנה כלילה ואם רגילה לראות כלילה חייב לפרוש ממנה ביום, אפ"ה כשיוצא לדרך יפקדנה. הימ לדבר הרשות אבל לדבר מצוה מיטרד טריה. ואי ק' והא כפ"ב דשבועות ת"ר והורחם את בניי מטומאתם מכאן אר"י אוהרה לבניי שיפרשו מנשותי' סמוך לוסתה אלמא מדאורייתא הוי. י"ל מדרבנן הוא וקרא אסמכתא בעלמא, תדע דהא אמר' התם ארחביא אר"י כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה הו"ל בנים זכרים ותו אמר' ארחביא אר"י כל המבדיל על היין כמזויש הוי ליה בנים זכרים וכי היכי דהא מרבנן הא נמי דרבנן. ת"ר האוהב את אשתו כנופו והמכבדה יותר מנופו והמרדיך בניו ובנותיו בדרך ישרה והמשיאן סמוך לפרקן עליו הכתוב אומר וידעת כי שלום אהלך וכו'.

ת"ר האוהב שכניו, והמקרב את קרוביו, והנושא את בת אחותו פי מפני שהיא שפלה יותר מבת אחיו ש"ל אב, והמלוה סלע לעני כשעת דחקו, עהכ"א או תקרא והי יענה תשוע ויאמר הנני. תניא ר"א אומר כל שאינו עוסק בפו"ר כאלו שופך דמים שנאמר שופך דם האדם באדם דמו ישפך וכתיב ואתם פו"ר:

דף ס"ד ע"א מתניתין נשא אשה וישבה עמה י' שנים ולא ילדה אינו רשאי ליבטול גרשה מותרת להנשא לאחר ורשאי השני לשהות עמה י' שנים ואם הפילה מונה משעה שהפילה האיש מצווה על פו"ר אבל לא האשה ריב"ב אומר על שניהם הוא אומר ויברך אותם אלוקים ויאמר להם ואתם פו"ר. פי אינו רשאי ליבטל אלא או יגרשה או ישא אחרת, מותרת לינשא לאחר פי ולי"א עקרה היא דשמא ראשון הוא דלא וכי לבנות ממנה:

ת"ר נשא ושהה עמה י"ש ולא ילדה הימנו אינו רשאי ליבטל ויוציא ויתן כתובה פי אם אין מוציא אשה אחרת שאין מתרצים לתת לו אשה עד שיגרש את זאת אינ' א"י לפרנס את שתיהן יוציא ויתן לה כתובה שסא לא וכה לבנות ממנה ומפני זה לא הוליד ממנה בנים והלכך אין האשה מופרת כתובתה. אע"פ שאין ראי' לדבר וכו' לדבר מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ללמדך שאין ישיבת חו"ל עולה לו מן המנין. לפיכך חלה הוא או שחלתה היא או שהיו שניהם חבושים בב"ה אין עולים להם מן המנין, פי כל השנים שהי' בח"ל ה"י תולה אברהם בעון חו"ל וכיון ששהא י"ש בא"י לקח הגר, ולפיכך כל דבר המונע את ההריון אינו מן המנין:

דף ס"ד ע"ב אמר ר"י בריה דר"ש ב"ש משמ"י ררב ל"ש אלא בכורות הראשונים ששנותיהן מרובות, אבל

וכתב עוד הרשב"א (ס) כמה דברים אמורים בכתב שאלנו קצת והוא לה
 נפשות מפנה מיניו אבל עונה מיניו שהיא לשלש יום הרי היא לה
 בכתב קצת שאף על פי שלא הרגישה בדם אסורה עד שתבדוק ומלאה
 טהורה עכ"ל וכן מטאר בדברי רבינו גראש סימן זה ונראה סימן קפ"ט:

ומיהו אם בדיקה אחר כך ומצאה
 טהורה טהורה אע"ג דחוקה אורה
 בזמנו בא לא מחוקיקין זה ודאי
 טמאה ה"כך אם בדיקה ומצאה
 טהורה טהורה. כבר כתבתי בסמוך
 דכפולטא דמנאי דליפליגו במילתא
 משמע דכלהו כחולא דמתהר אגרסיין וזו
 צדקה כל ה"ד (ס) אימתר אשה

ע"א) דדוקא צדקה עצמה מיד לאחר ופחה מוך שיעור ומלאה טהורה
 טהורה אבל אם לא צדקה מוך הזמן הזה אף על פי שלאחר שיעור ופח
 בדקה עצמה ומלאה טהורה טמאה לחוקה אורח ומנו בא ופול לארץ עכ"ל
 ומבואר בית יוסף אלא שדמאו מהלכה לפי שכל הפוסקים סבירא להו דאפילו
 אחרת זמן הרבה מיון שדקה ומלאה

וסתה ולא בדיקה אסורה עד שתבדוק ומיהו (כ) אם
 בדקה אחר כך ומצאה טהורה אף על גב
 דחוקה אורה בא בזמנו לא מחוקיקין לה ודאי טמאה
 הילכך אם בדיקה ומצאה טהורה טהורה:
 (בב) ופרישה שפורש סמוך לוסתה [ו] אינה אלא

טהורה טהורה וא"י אומר דלדאי למוש
 ע"י להחמיר לענין מעשה דכן פסק
 בספר התרומה ופ"י ג' [ו] וכן היא
 ממשקת המדלי וכן הוצאו דבריהם
 בהנחות שפ"ר דורא להלכות גדה (פ"י)
 ד"ה אמר ר' יוחנן) ב"ש סמ"ק:

[קונטרס אחרון] ודוקא הני אב"ל כ"ל

אשה דע"מא שהגיעה ופחה אסורה עד שתבדוק וכו'. מיוש
 דוקא גיש לה ופח קבוע אף נמי אין לה ופח קבוע והגיע יום ל' לראייתה
 אבל יש לה ופח אלא שלא קבעו ג' פפמיס וכגון שראתה מכ"ה לכה
 אפילו לא בדקה הרי זו טהורה בלא בדיקה כמו שכתב רבינו בסוף הפימן
 על ס' הרשב"א וכמו שכתבתי בחיבורי אבל מהר"ר ולק כ"ך כתב כלן
 פירושים שאינן אמת לא דנמורת הביט מטאר כדפרשיט: עוד הקשה
 מהר"ך ממה שכתב רבינו בסמ"ק קפ"ו דאשה שאין לה ופח דאסורה לשמש
 עד שתבדוק וכפ"ו על קושיא זו ב' פירושים ומכל מירוח הוציא דין חדש
 שלפענ"ד אינו אמת והדבר פשוט שאין כאן מקום לקושיא דהתם קאמר באין
 לה ופח כלל שאין לה זמן קבוע לראייתה הלכך צריך לבדוק בשמוך להשמיש
 לפניו ולאחריו אבל כאן אי"י יש לה ופח שראתה מכ"ה לכה אלא שלא
 קבעו ולא בדקה בשעת ופחה דטהורה היא בלא בדיקה ולדברי הכל ז"ו
 אין צריכה לבדוק בשעת משמיש בין ופח לושת אף על פי שלא קבעו:
 עוד הקשה ממה שכתב רבינו בסמ"ק קפ"ט פיהקה גר"ה וראתה וזורה
 ופיהקה בתוך ימי החודש חוששם לאומו הפיהוק ואסורה לשמש עד שתבדוק
 דאלמלא דבאין לה ופח קצת נמי אסורה לשמש עד שתבדוק והאריך בדברים
 וגם כאן אין מקום לשום קושיא דפשיטא הוא דלכתחלה צריך לפרוש לבן
 בשעה שהגיע הוסת אפילו לא קבעו וכמו שכתבתי בפיעתא דשמאי בחיבורי

עיין ס' נד"כ כאן:

ו פרישה וכו'. נראה דכיון דקרא אסמכתא בעלמא הוא ואין צריך לפרוש
 אלא מדרבנן לא היהירא אלא בשמיש דחיישינן שמא ע"י משמיש תראה
 בתוך אונה עונה שהרי רגילה היא לראות צנונה זו ואמא ליה איסור כרח
 אבל מותר בשאר כל קרינות ואפילו חיבוק ונישוק וכל שכן מציגת הכוס וכו' ואלא
 זו ולא חיישינן שמא יוצא עליה כיון דביאה גופא אינה אלא דרבנן ועוד דאין
 יצאו חוקפו לצוא עליה צאינו יוצא לדרך ואלא כמו שכתב מרומת הדשן דלא
 שרי אלא מציגת הכוס וכו' ואלא לא חיבוק ונישוק דמדכתב רבינו אבל
 מותר בשאר כל קרינות דבר אלמלא דבר אף חיבוק ונישוק ולא אסר

דרכי משה

(ד) ובהנחות שערי דורא בהלכות גדה (או"ח ו סו"ה אמר ר' יוחנן) פסק בשם (ג) סמ"ק כדעת המרדכי לרן ופסק רוסת דשינוי הגוף כגון פיהוק
 או עיטוש [ו] דינו כוסת דימים עכ"ל:

פרישה

(כ) אם בדיקה אחר כך. פירוש אפילו אסר כמה זמן. בית יוסף:

דרישה

[ו] (אינו אלא לתשמיש וכו'. וכח כתרומת הדשן דגם חיבוק ונישוק אסור ולא התירו אלא כעין מציגת הכוס וכיוצא בזה וכו' חולק על זה מדלא אסרו אלא
 כחשמיש עיין שם. עד כאן המניה):

חדושי הנהרות

[ו] קאמר רב מלאה טהורה טהורה: [ו] מכל מקום לדרב יצא חיישינן כ"ל: [ו] דינו כוסת דימים עכ"ל כן ז"ל (אורח מישור) [נלמטו מתוקן פ"י כפה"ן]:

הנהרות והערות

ל [ב] בהנחות שערי דורא הביא כן בשם ספר התרומה, אמנם לפנינו בספר התרומה
 ליתא, ואולי למד כן ממה שכתב (ב"ב צג) לענין פרישה דאסור מן התורה, ואם כן
 ס"ל כמאן דאמר וסתות דאורייתא, ומבואר בגמרא (טז.) רלמאן דאמר וסתות דאורייתא
 אינה טהורה אלא אם בדיקה מוך שיעור וסת. אמנם עיין חתם סופר (בהדושי לסימן
 זה) שכתב לחלק בדעת ספר התרומה ולענין פרישה אסור מן התורה ולענין בדיקה
 ס"ל דוסתות דרבנן, וכן פסקו הרא"ה הגדוע בהורה ומורו הגאון ר' נתן אדלר, עיין
 שם ובפתחי השובה סק"ג. לא] לבאורה כוונתו לדברי הפרישה באות יח, אלא
 דצ"ע שהרי גם הוא מסיק ממש כדבר הכיח אחר שהוכיח כן מהרשב"א:
 [ב] לבאורה משמע מדבריו שהבין שקושייה הפרישה היא לענין אי אסורה
 לשמש בשעת הוסת, אמנם מהמשך דברי הפרישה וכן ממה שציין שם למה שכתב
 בסימן קפ"ט (הוא באות סה) לכאורה לא משמע כן אלא שהקושיא היא לענין אם
 משעבר הוסת ולא בדיקה אסורה עד שתבדוק ע"ש, וכן הקשה הב"ח עצמו בסימן קפ"ט
 סעיף לב ע"ש: [ג] לפינו כמ"ק ליתא, ואולי דייקו מהא שחיישב למצוה
 רפ"ו מצות פרישה סמוך לושתה מהא דזהורתם, ומשמע שדרשה גמורה היא ואסורה
 מדאורייתא, והייתו כמאן דאמר וסתות דאורייתא ולרידה אינו מועיל בדיקה אלא תוך
 שיעור וסת כמבואר בגמרא (טז.) אמנם מהמשך לשון הסמ"ק שם משמע לכאורה שהוא

אלא תשמיש למודיה וכן כתב בית יוסף וספק כן בשלחן ערוך (סי' ט) מיהו נראה להחמיר באלה תבא עליו ברכה:

יא היוצא לדרך צריך לפקוד אשתו וכו'. בפרק הנז' על ינממו (דף ס"ג): **ומ"ש יוש אומרים דאפילו בתשמיש חייב לפקדה.**

טעמו רמזן לדיבור תשמיש אינו אלא מדנניהם נמקום מלוה ודאי לא גזרו לאין לפרש דלא שרי אלא בשאר קרינות דאם כן פשיטא דשרי אפילו באינו יולא לדרך ורבינו חס פירש שאסור לפקדה בתשמיש ואיפשר לאשמעינן ביולא לדרך דאע"ג דלירו מוקפו לנזא עליה כשיולא לדרך אפילו הכי לרמז לפקדה בדברי ריב"ז ולא חיישין שמה יבוא עליה ועוד

יש לומר דבאינו יולא לדרך מותר בשאר כל קרינות דבר אצל אינו חייב צדק אצל ביולא לדרך חייב לפקדה וכן נראה ממה שכתב בית יוסף:

יב הבא מן הדרך וכו'. כלומר לא מיבעיא היכל דלימיה נמחא דלא רמיא אנפשה ולא בדיקה אלא אפילו אימיה נמחא דרמיא אנפשה ובדיקה נמי אסור לנזא עליה עד שיסאלנה אם בדיקה אם לאו רמזן שהגיפה שעת ופחה אורח צמנו נזא ואסורה עד שמדוק ואם שהה שלשים יום אפילו אין לה וסת קצוה מ"מ סוף שלשים חשבו כשעת ופחה ואסורה עד שמדוק וחינו טעמא רמזן שלא שהה כדי שמוכל לטובל אין כאן אלא ספק אחד שמה רחמה שמה לא רחמה ואף על גב דקיי"ל דוסתות דרננן והי ליה ספק דרננן אפילו הכי מלינן דרחמה דאורח צמנו נזא והלכך אסורה עד שיסאלנה אצל אם שהה [שיעור] שמוכל לטובל כיון דוסתות דרננן לא מחזיקין לה כדלמי רחמה אלא ספק וכיון דאיכא הכא ספק ספקא דילמא לא רחמה

בסוף פרק הנז' על ינממו (ינממו סי' ס"ו) וכו"כ בספר התרומה (פי' ג) ומדברי סמ"ג (ואין קול לו): נראה שדעתו להמיר אפילו תשמיש ביולא לדרך ומכל מקום כתב בסוף דבריו והחמיר תבוא עליו ברכה. ודע דנזא דלמרינן חייב אדם לסקוד את אשתו בשעה שהיא יולא לדרך מקיים בגמרא והני מילי לדבר הרשות אצל לדבר מלוה מיעטרד פירוש מיעטרד נפקדה ויטול מן המלוה (ה) ולא כתבוהו הרשב"א ורבינו פה מפני שאין זה ענין להלכות נדה (ו):

יא(א) הבא מן הדרך וכן הושהה עם אשתו בעיר והגיע עת ופתה אסור יבוא עליה עד שישאלנה וכו'. בפרק כל היד (סו) מנ כל הגשים צחוקה טהרה לנעליהם הנאים מן הדרך נשים להם צחוקה טהרה ובגמרא (ס) למה לי למימיה הנאים מן הדרך פלקא דעתך אמננה הני מילי היכא דלימיה נמחא דרמיא אנפשה ובדיקה אצל היכא דלימיה נמחא דלא רמיא אנפשה לא קמ"ל אמר ריש לקיש והוא שזא ומנאה בתוך ימי טוונתה ופירש רש"י צחוק ימי טוונתה שלשים יום לראיה אצל לאחר שלשים יום נעילא בדיקה הואיל וקמס נשים חזין לסקוף עונה. אמר רב הונא לא שנו אלא הגיע שעת ופתה אצל הגיע שעת ופתה אסור וקמס דלורימא ופירש הרשב"א בתורת הבית (ארוך פ"ג סוף סי' טו) כלומר (שאל"פ) [אע"פ] שהמחין עד כדי שמוכל לטובל דכיון דוסתות דלורימא הרי זה כאלו ודלי רחמה וכל שהניחה צחוקה טוונתה הרי היא צחוקה טוונתה עד

דרכי משה

(ה) וכן פסק בהגהות שערי דורא (סי' ז) דלדבר מצוה אין צריך לפקדה: (ו) וצדיבין למימר דאף דהא דחייב לפקדה ג"כ אינו ענין להלכות נדה דהא אף בלא יציאה לדרך שרי לדעת רבינו חס דפירש דמייירי בדברי ריב"ז וא"כ לא אחא לאשמעינן אלא דחייב לפקוד אשתו וזה ג"כ אינו שייך להלכות נדה מ"מ כתבו כאן משום

פרישה

(א) בשאר כל קריבות. שאין כאן אלא חשש על דנריהם: (ב) דאפילו בתשמיש חייב לפקדה. דוסתות דרננן ונמקום מלוה לא גזרו: (ג) אלא בדברי ריב"ז. והוא הדין בלא יולא לדרך גם כן מותר כמו שכתב לפני זה אלא שזה חייב בית יוסף. ואין להקשות לפי זה למה ליה לרבינו חס מ"מ לכתוב ולא חיישין שמה יבוא עליה הא בלא יולא לדרך

דרישה

(ו) היוצא לדרך וכו'. בגמרא הני מילי כיוצא לדבר הרשות אבל לדבר מצוה לא דמיטרד בפקדה ויבטל מן המצוה ורבינו לא כתב זה שאין זה ענין להלכות נדה. כ"י. והא דכתב דין זה דחייב לפקוד את אשתו דאייירי בדברי ריב"ז לרבינו חס ומותר אפילו בלא יוצא לדרך (ואם כן לא אחא לאשמעינן אלא דחייב לפקוד אשתו וזה גם כן אינו שייך להלכות נדה. עד כאן המגיה) מכל מקום כתב משום היש אומרים דמבייא להו דמותר אפילו בתשמיש. דרכי משה:

חדושי הגהות

[מ] פקצת פעלי הולאה שאינה: [ט] צ"ל המולא חפילין:

הגהות והערות

כאמח כבר כתב רבינו חס בעצמו בספר הישר (חידושים סי' מה) דאין כאן צדיכותא להמיר אלא הצדיכותא היא לחייב פקדה. ולא נימא דלא שייך לחייב פקדה אלא כשמוחרת לו בתשמיש קמ"ל אידך קרא דשייך לחייב פקדה גם כשאפשר רק בשאר מיני קריבות. ועל דרך זה צריך לפרש גם דחייב הב"י. יש להעיר דמשמע מהכ"י דגם לרבינו חס גרסינן בגמרא סמוך לוטתה וכן משמע במדרכי שבועות סי' חשלו. ובאמח מבואר בתוס' ובספר הישר דרי"ח גוס לא נצרכה אלא לאשתו נרה (ולפי זה מה שחייב לפקדה היינו ברצונו דברים בעלמא ולא בקריבות כמש וכ"כ הר"מ בהשגותיו לבעלי הנפש ריש שער חקון הוסתות ועיין היטב בלחם ושמלה סק"י). ועיין חוספות ישנים שם: [לח] דהא סמוך לוטתה דרננן. כך ביאר כוונתו בדרכי משה הארוך אות ט'. ולא כמו שהיה אפשר לפרש דר"ל רשאר פרישות אינם אלא מדבריהם (כשיטת הרמב"ן עצמו שחולק בוה על הרמב"ם בספר המצוות ל"ח שנג. וע"ע בחידושי הח"ס שבועות דף יח ע"ב ד"ה חנו). ולפי זה יש לדון להפוסקים דפרישה סמוך לוטתה דארימא (עיין הערה ל) אם אפשר להתיר שאר קריבות. ועיין בתרומת הושן סי' רנ ובשרית רדב"ז ח"א סי' קטנ שהנו דברי הגהות מיימוני. [לט] כן הוא בדפוס קושטא. ובהגהות מיימוני הרגיל איתא רבא"ן (ובהוצ' פדוקל חיקטו גם שם רבא"ן) וכן הוזכר שם שגס דעת ספר החיומה והמצות (סמ"ג) כן. ובראב"ן שלפנינו מבואר רק דהיצא לדרך החיוב לו אפילו תשמיש. ועיין בהערה לה: [מ] בעירובין איתא רק הררשה שאשה משחוקת לבעלה בשעה שיוצא לדרך ומה למרו כימות שצריך לפקדה עיין חוספות יבמות דף טב ע"ב ד"ה חייב: [מ"ז] ב"בוסר להטור אליבא דרי"ח. אבל ר"ח עצמו לא כתב לשון זה. ועיין הערה לו:

באר הגולה עם ציונים מהש"ך

ג. עור נכס הרשני"א במורט הצני"ג נבלקו דמ' דער ג. מ. ב. ובלקו דמ' מ. [6]:
ז. כ"י נעמד י ד"ש ומצ' הכשני"א חלקתו פירו' פ"ט (סעיף כ"ח):
מ. ר"ש נגה פ"ע סימן ג) וטור [נעמד י] בשם הראב"ד נבלי הנפש שער חקו' הפוסק סימן 6 הלכה ד':
ט. גם זה דמ' נעמד י נעמדו נבלי הנפש דמ' הלכה ה' ר"ש דם נעמדו:
י. דם נעמד י דם הכ"ה הר"י הל' והשג"ה פ"ל בפ"י הנפש דם סימן 6 א"ת (א) ושלוחה הספס אב"י הראב"ש (גם סוף סימן 6) ורשב"א נמנה: הכ"ה הפס' ה"קן דם ה' בן ורשב"א נגה י' 6 ד"ה טעון רב"י ורח"מ נמנה ס' סוף מ"ל ר"ל א"ן בש"ט ור"ב חסוד"ס. וכו'. נעמדו י' ד"ה ורשב"א (שם התורה):

ציונים דר"מ א עם ציונים מהש"ך

ג"י סעיף כד:
ז' הנהגת מייסודות פרק (א') [ח] מהלכות איסורי ביאה (נ"א) [6]:
כ"ה סוף סעיף יג בהנהג:

הנהגות והערות

טו נפרדק רמנים נעמתי חפס ס"ק י"ג הנהג ד"ל י"א ק"ס לה' וכן הנירפס נראב"ד וכו'. ד"ה רמנים שהספק הוא אלנה ע"כ: י"ז יש שלום גופים חיות י"א נמי' דנב"י הראב"ד, וכו' בהנהגת הנהג' י"א נבלי הנפש מהמ"י טקף כאן לראש מ"ן דלחר להקל והי' מתחננה כוונתה: י"ב נבלה ד"ל מוקדס הנד':

שפתי כהן

ט ואשה שמשנית כו'. עיין לקמן סימן קפ"ט ס"ק ל"ט מה שכתבתי בזה: י שלא הגיעה לימי הנשואים. היינו י"ב שנים וז' אחד דלקמן סימן קפ"ט ס"ק כ"ג: יא ולא הביאה כו'. ור"י מחלקת היא, כלומר או לא הביאה סימנים, כן כחנו הפרישה [נ"א] והב"ח [נעמד י ד"ה ומצ' הכשני"א] וכן הוא לקמן סימן קפ"ט סעיף כ"ז: יב פמוד כו'. עיין לקמן ס"ק כ"י: י"ג אינה אסורה אלא ביום. דכיון דוסמות מדרבנן הוי ליה ספק דרבנן לקולא, ואין צריך לפרוש אלף ביום שהיה ודאי בימי נדמה, הראב"ש נגה פ"ט סימן בן. ר"ל, לאסילו רמחה קודם הנד' החמה מכל מקום היום היה ודאי בימי נדמה, מה שאין כן הלילה היה נספק, וכן פירשו האחרונים, ולפי זה אם רגילה לראות בין השמשות ולא קיים ל' או קודם או לאחר הלילה, אינה אסורה אלף בלילה: יד אלא ביום. והנ"ח [נעמד י ד"ה כחנ' הראב"ד] כתב דראו להחמיר מכת ספק לאסור ביום ובלילה, ולפי מה שכתבתי לעיל ס"ק ז' כל שכן הכ"ה: טו אסורה בלי"ה כו'. דנמר מחלת הוספ' אולינן, כן כחנו הפוסקים. ולפי זה אם רגילה לראות מקודם הלילה עד הלילה אסורה כל היום ובלילה כשיעור הנמשך בו. ולפי מה שכתבתי לעיל ס"ק ז' אם כן (בהנד') [נבוקדס הנד'] החמה אסורה כאן כל הלילה וכל היום [שלא פנינו] וביום שאחריו כשיעור הנמשך בו, ונבוקדס הלילה אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ובלילה שאחריו כשיעור הנמשך בו ודו"ק: טז אינה צריכה לפרוש כו'. ואל' דמי לסעיף ה' דלריכה לפרוש ביום כשיעור הנמשך בו, דהתם רואה ראייה

יורה דעה קפד הלכות נדה

(ה) ולא הביאה סימנים. זהו פירוש על מה שאמר אבל בקטנה, ור"ל מרי גווי קטנה יש, האתם שלא הגיעה לימי הנשואים, ועוד יש סימן לקטנות נמה שלא הביאה סימנים ואז חט"פ שהגיעו ימי הנשואים קטנה היא, אבל לא הגיעה לנשואים והביאה סימנים עדין קטנה היא דשומא בעלמא הם, ועיין סימן קפ"ט [סעיף טו]: (ו) אין צריך לפרוש פמוד לוסתה. נראה פשוט דהוא הדין בשעת וסמה עלמה דחד טעמא הוא, וכמו שכתב בסעיף (ל"ו) [1] לענין מעוברת, ולא נקט פמוד אלא כיון דמיררי צימני זה נזה: (ז) אלא ביום. דכיון דביום על כל פנים טעמא היא חלינן מחילת הקלקלה גם כן ביום: (ח) אסורה בלי"ה. כיון דודאי רמחה בסוף הלילה, אולינן דנמר מחלת הוספ' ואמרינן שיעקר הוספ' גלילה אלא שנמשך זמנו עוד נמקצת היום, על כן אסורה גם בלוחו מקצת היום: (ט) אלא עונה הראשונה כו'. דגם כאן אולינן דנמר החמלת הוספ', אלא שמן הראוי היה לאסור כאן כל השלשה ימים כמו בסעיף ה' ביום כשיעור הנמשך כו'. וכן הוא דעת הראב"ד נבלי הנפש שער חקו' הפוסק סימן 6 הלכה כנ' בלוחו נטור [נעמד י נ' בשניהם, אלא להצביל השו"ע (הסיע) [הכרע] כאן להקל אחר שעברה עונה ראשונה, וטעמו דגבי דבר מועט שנמשך ביום חסוד מענין הוספ' עצמו מה שאין כן נבנאן שאי אפשר שיהיה הכל ראייה אחת אלף חוספס' דמיס, וכיון שנמחלק עיקר הראיה נמחלק גם כן החוספס'. כן מתרלים רבים דברי השו"ע, י"א אלף דל"ע מנא ליה לחלק בכך:

מרבזה מסוף הנד' עד מוק' היום, אבל כאן אינה ראייה אחת, אלף הראיה שרואה בראשונה היא מחילת הוספ' וכל מה שרואה אחר כך דמים ימיריס הוא דלחוספו זה, כן כתב הב"ח [נעמד י ד"ה ומיהו]. והפרישה [נרישה א"ת] הן כתב דדוקא לעיל דהמשך הוא לבד מועט קנרל לומר דגם הוא מצטרף, מה שאין כן כשהוא שנים או שלשה ימים, וכיוצא בזה כתב העטרת והנ' נג"ט: עסק ו' ע"ש:
ערך להם למהריק"ש
קפד סוף סעיף ז' [אינה אסורה אלא ביום]. עיין לקמן סימן קפ"ט דין כ"ד: סוף סעיף ה' [ראיה וכו']. ו' היא פנרת הראב"ד נבלי הנפש שער חקו' הפוסק סימן 6 הלכה ה' שחשפת לל' משך הוספ', הפך הדין שאמר דה', ואפשר שכל שבוטח טלו מוק' עונה אחת מושפת לכל זמן המשטה:
ביאור הגר"א
[1] ואשה שמשנית כו'. במחתינן שם היתה למורה כו'. וכל שכן כהאי גוונא: [2] [סעיף ג] בשח דברים אסורים כו' והוא הדין כו'. ממה שאמר שם (ט) א' בעא מיניה כו' הבא נמי דמיה כו'. והוא הדין לכל הדי' נשים דשם במחתינן ו' ע"א). דאיסיסיק הלכה כו"ב אליעזר. ומיהו בבתולה אי אפשר כמו שאמרו שם [ע"פ] במחתינן כמה אמרו כו' וקימא לן שם י"ב דבתולה וזקנה קאי, מה שאין כן בלא הגיע זמנה, כמו שאמרו שם [י"א] (ב') (ט) בן. [ח] שלא הגיעה כו'. [ספס' ה' א'': [ט] ולא הביאה כו'. עיין לקמן סימן קפ"ט סעיף כ"ז: א"ת כו'. דקיימא לן וסחוח דרבנן וספיקו להקל, ועיין ש"ך ס"ק י"ג, ויש מחתינן לאוסרה כל הלילה גם כן אלא שהראב"ד הכריע להקל. ועיין רא"ש פרק ט' דנדה [ספס' ב'] [יב] [סעיף ח] א"ת כו'. ורואי כל שעת [נחוסתה] [הוסת] אסורה אף לרבי יוסי כמו שאמרו שם (ג). כן במחתינן, ורבי יהודה לאחמורי קאחי'. אבל מכל מקום אינו אסור כל היום, ממה שאמרו שם היתה למורה כו'. עם הנד' כו' רבי יהודה אומר כל היום שלה, ועם לאלתר משמע, ואי אפשר שלא תעלה בחוק הנד', ועוד רמתי סתמא ולא מפליג בין ראייה נעוטת למרובה, שם ושם: [יג] [סעיף ו] א"ת כו'. ממה שאמרו [שם] י"א א' הניחה לריש לקיש כו'. ואם איתא גם לריש לקיש קשה:
גליון מהרש"א
[1] [סעיף ט] וי"א כו'. עיין גליון ר"ש סימן קפ"ז: [2] וז"ל כו'. ד"א דהספ' דעניו דלחיתא אחר הלי' ולא רמחה: נבנר לנו הספק דעניו דלחיתא אחר הלי' ואל' ונפ"ל ס"ק י"א. ועיין מה שכתבתי בגליון ו' דס"ק י"ז) ולפי מה שכתבתי לעיל ס"ק ז' כל שכן הבא. ר"ש, דהא שם מחלק באם יש לה וסח קבוע נחחלה וכו'. אינו צריך לפרוש אלא אותו יום ולא לפניו, וזה הוי נמי וסח קבוע, ולא הוי וסחה כל היום כדלעיל. ואפשר שכוונתו כמו שמסיק שם דהיא דבר ה' נוגה כאור זרוע, וכמו שכתב בנקודות הכסף [ס"ק א]

טורי זהב

אוצר מפרשים
דהחמיר אפילו ברגילה לקבוע לשעתי שדינה כאלו לא קבעה לשעות, כיון דנשי רידן אין גליון שחוקבוע וסחוח לשעה, ואמרינן לא פלוג, ואם כן צריך לעולם כ"ד שעות, וכל שכן בבא, וזאת שמיר:
(מצי דבוחה)

טהרה [קצ"ו ס"ק ל"ט] ושיי [כנראה הכוונה לשב"י המובא בס"ס
 שם] הקילו, והחסידי מע"צ עשה מעשה בדבוק חברים אין להחמיר
 כלל, וכן הוא בספר השמרשי "חכמת אדם" כלל ק"ג דין ג'.
 ד. הלשון אינו מדוקדק וצ"ל "מנהג כשר" [במקום שכתוב "מנהג
 חסידות"] וכמו שכתב המחבר שם סעיף ג'.
 ה. עיין בזה חזון איש קמא [א"ח — גדה] סי' ע"ו [ס"ק ב'] שמשם
 העתיקו. ומה שהתמירו בגרב, אע"פ שכואב, איירי שכבר נקדם
 קצת תחת הגלידה, ששפתי המכה ממהרין לקרום, או שהיה עליהם
 דם יבש, או שהוא מין שחץ שרפואתו ע"י עקירתו.
 ← ו. אחרי שה"תורת השלמים" [סי' קפ"ד ס"ק ו'] והס"ס [מובא
 בחכ"א כלל צ"ד דין ג'] והתפארת למשה [מובא בס"ת קפ"ד סק"ד]
 והגרע"א [בתחומי לתי"ד קפ"ד לש"ך ס"ק ז'] והחוו"ד [קפ"ד
 באורים ס"ק ג'] וה"בית לחם יהודה" [לשו"ע קפ"ד סעיף ב']
 מקילין, אין להחמיר. וכן נראה מסקנת ה"חכמת אדם" כלל צ"ד דין ג',
 אלא שהחמיר לענין י"ב שעות. ושאר אחרונים מקילין בזה.
 ז. אחרי שהמנהג של ה' ימים חומרא בעלמא על המחמיר להביא
 ראייה.

(ב)

והנה הגיעני אחרי זמן השגה גוספת בקשר לאמור בסימן ג' סעיף ד' שיכולה
 לעשות הפסק טהרה גם לפני כלות חמשה ימים ורק שתחיל למנות שבעה
 נקיים החל מיום הששי. המשיג מסתמך בעיקר על המובא בשם מעדני מלך
 בש"ך קצ"ו ס"ק ו' שלדיון אין נפ"מ מהא דמובא בשו"ע דראתה יום אחד
 בלבד ופסקה בו בטהרה, אלא היכא דראתה בימי ספירתה. ואם נאמר שאף
 בראתה בתחלה יכולה להפסיק בטהרה לפני שעברו חמשה ימים, הרי שיש עוד
 גפ"מ בדבר. ובתה"ש ס"ק ה', בסד"ס סו"ק י' ובמצות השקל ס"ק ו' אף אחד
 אינו מעלה על דעתו להזכיר דין זה שהיה מותר להפסיק בטהרה לפני יום ה'
 לראייתה.
 והנה בסעיף ב' במכתבו של מרו זצ"ל כבר נאמרה הכרעתו בענין זה, המזכיר
 שם דברי תה"ש בס"ק י"ג, והוא מביאו שם כשם השואל בש"ת צמח צדק
 ומסכים לדברי השואל ומסיק שגם הצי"צ לא מפקפק להחמיר רק אם לא בדקה
 יפה. והשואל הוא בעל "עבודת הגרשוני" כמו שכתב בסדרי טהרה סי' קצ"ו
 ס"ק ל"ג. ואף שהס"ס שם מביא ראייה לדברי הצי"צ הנה כותב ש"דברי השואל

שם ובנוגים" ומסיק ש"המיקל כדברי עה"ג לא הפסיד". וכן מביא בס"ס סי' ק"צ
 ס"ק ע"ד את דברי תה"ש ומסיים "ודבריו נכונים בזה". וכל זה מובא גם
 ב"דרכי תשובה" סי' קצ"ו ס"ק ע"ד וע"ה ומביא שם שגם בס' "לחם ושמלה"
 מסכים להתיר. וכן יצוין ב"ספר יהושע" (פסקים התבים רל"ב), שכי שלענין
 תולת הכתמים בדיא מהני הפסיס לפני מלאח ה' ימים לראייתה. וכי "שוב
 מצאתי כן בתשובת צמח צדק ונהניתי שכיחתי לדעתו הגדולה", ועירש כנראה
 דברי צמח צדק כעין שסירשם מרו זצ"ל. ועודין ב"מלבושי טהרה" סי' קצ"ו
 אות י"ח שפביא שיש מקילין האומרין שתפסיק בטהרה ביום שתפסיקה לראות.
 ואף שכותב שנראה לו שלכתחלה אין לעשות כן, מסיים "אכן לעת הצורך המקיל
 בזה אין מוחזקין אותו כי יש לו על מי לסמוך". ובתגותיו מוסיף ש"שאר
 אחרונים הקילו בזה".

ומה שהקשה מדברי "מעדני מלך" המובאים בש"ך, הרי בתה"ש ס"ק ה' הביא
 עוד נפקותא יבנה בכלה", האם כן אפשר לאמר שיש נפקותא גוספת אין דברי
 מע"מ שבש"ך נפקותא יחידה.

ובסירוש נאמר כן גם ב"חזון איש" א"ח (קמא) סי' ע"ה ס"ק מ"ה דהנפ"מ
 הוא כשבדקה בא' שחרית ולא בדקה הו' עד יום ו' ומתחלה לספור על סמך
 הפסק טהרה, שאם בדקה מן המנחה מהני ולא בעינן הפסיס סמך לספירה, וכן
 כי ב"חזון איש" לצי"ו — פסח סי' כ"ט ס"ק ה' שאם הפסיקה בטהרה לפני יום ה'
 והתחילה לספור אחר יום ה' מחמינן עלה שלא תטבול ביום. הרי שמפורש
 הדבר שם.

אמנם יצוין ב"טהרת ישראל" (סי' קצ"ו אות קס"ז), שמצריך במקרה הזה גם
 הפסיס שני ביום ה'. אמנם מדברי מרו בספריו לא משתמע דבר זה ובמכתבו
 מפורש שאין צורך, כי מה יועיל הפסיס מוקדם אם חל יום המשי לראייתה
 נתשעה באב או ביצאת לדרך, אם בין כך הצטרך להפסיק עוד פעם בטהרה.

שוב ראיתי, שמקור הדברים שכתבתי (סי' ג' סעיף ד'), שהפסק טהרה
 יכולה לעשות גם לפני כלות חמשה ימים ובלבד שתחיל למנות ז' נקיים
 רק החל מיום ששי לראייתה, הוא בחוות דעת באורים ססי' קצ"ו. החוו"ד
 מתייחס לדברי רמ"א האומר (קצ"ו סעיף י'), דייא שבשלושת ימים ראשונים
 של ספירה, אם מצאה כתם אין תולין אותו להקל כמו שאר ימים. וכתב על
 זה החוו"ד, דלדידן שמתחילים למנות מיום ו', יכולה להפסיק בטהרה קודם,
 בכדי שיהיה יום ראשון של ספירת נקיים אחר ג' ימים. (כשצרכתי הלכה
 גדה התבוננתי לשיוך הלכות אלה עבור האשה והבת הישראלית ועל כן
 לא ציינתי מקורות הדברים. ולא עלה על דעתי לבדות דבר מלבי חלילה,
 וברוך רחמנא דסייען למצוא אכידה זו).

וע"ע בהגהות אמרי ברוך (לבעל ברוך טעם) לש"ך ס"ק י"ג בס"י קצ"ו,
 שהצריך עיון באשה שנדקה עצמה קודם להתחלת ימי ספירתה והותקה
 טהרה, אם תוך ג' ימים ראשונים לספירתה נחשבים לענין כתמים כלאחר
 ג' ימים. ובאמרי ברוך לא הזכיר הפסק טהרה ממש.

רפד אגרות יורה דעה משה

ד.

אם מותר להזיז שעון שבת בשבת

ובדבר אם מותר להזיז את השעון שיכבה באחור ומן מכפי שהועמד או שלא יכבה כלל או בקרוב זמן וכן שידלק באחור זמן או בקרוב זמן או שלא ידלק כלל, הנה אסור בכל אופן אבל יש גם איזה אופן שהוא מלאכה דאורייתא כגון שעושה שידלק בין באחור זמן בין בקרוב זמן הוא מלאכה, וכן שיכבה בין באחור זמן בין בקרוב זמן הוא מלאכה, אך כבוי הוא מלאכה שאינה צריכה לגופה ופליגי רבוותא דלהרמב"ם הלכה כר' יהודה שחייב ולהתוסי הלכה כר' יוסי ור"ש שפטר, ובעושה שלא ידלק כלל אלא שישאר כמו שהוא עתה וכן כשעושה שלא יכבה כלל ליכא איסור מלאכה אבל עכ"פ אסור מדין מוקצה.

ה.

ובדבר אם יש דיני הנהגת בית הכסא גם בהטלת מי רגלים, הנה נגמ' בכורות מ"ד ע"ב איתא שאסור להתנהג בצניעות בהטלת מים משום חשש סכנה, ומטעם זה הוא מה שנהרבה מקומות הוקבעו בחדר אחד מקומת הרבה להטלת מי רגלים, דאף שבמדינתנו שהוא הכל בבית וא"צ לצאת החוצה היה אפשר לעשות גם במחיצות כדי שיהיה בצניעות ולא יהיה שום חשש סכנה, מ"מ סמכו על מה שלא תקנו ענין צניעות בימי חז"ל וכל הדורות שלא היה אפשר להם וגם יש ודאי מדינות בעולם שגם עתה צריך להשתין דוקא בחוץ, שלכן גם במדינתנו נוהגין כן, אבל אף שאולי א"א לומר שאסור מ"מ מן הראוי לילך גם להטלת מים לביה"כ שנעשה לגדולים שאיכא מחיצות כיון שהוא דבר קל והוי כאין לו צורך דיש לו מקום צנוע בריח שגם מדינא יש לו לילך לשם עיין במ"ב סימן ג' ס"ק כ"ב וכל יר"ש יש לו לעשות כן כשאיכא מקום, אבל כשנודמן שליכא ביה"כ במחיצות פנור אין לו לחכות עד שיעשה איזה מבה"כ פנור משום חשש סכנה. וכשבונים מתחלה טוב לעשות מחיצות גם על המקומות שנעשו להטלת מים.

משה פיינשטיין

והגני דודך,

סימן מח

חשבון ההפלגה והנהגת יום הוסת

בע"ה

כסלו תשל"ז

למע"כ נכדי האהוב מזה"ר שמואל פישעלעס שליט"א.

הנה בדבר אשה שראתה דם בעת נדחה אותו יום הוא יום ראשון לחשבון הפלגתה ואפילו הוא רק מקצת

היום (דמונין ימים ולא עונות כהנו"ב מה"ת סימן פ"ג) ונמשך מספר ימי הפלגתה עד יום שתראה עוד הפעם דם נדחה ואין יום הראיה השנייה בכלל, ואם נמשך הפלגתה כ"ח יום הוששת ליום כ"ט ואם ל"ה חוששת ליום ל"ו, ויום הראיה השניה הוא החלת הפלגת השניה וכן לעולם כל זמן שתראה.

וביום הוסת של חשבונה שרגילה לראות בין בוסת קבוע ובין בוסת שאינו קבוע צריכה לפרוש מבעלה כל היום אם היא רגילה לראות בין ביום ובין בלילה וכדמצוי ביותר אצל הנשים שלנו דעונה דירה כעונה אריכתא דמי דהיינו כל המעל"ע ואם רגילה תמיד לראות או ביום או בלילה תפרוש רק אותה עונה בלבד, אוראי → להחמיר ג"כ חומרת האוי"ז המובא בש"ך יו"ד סימן קפ"ד סק"ז לפרוש עונה אחת סמוכה לעונת הוסת אם לא במקום הצורך ובמשך עונת הוסת שלה תבדוק עצמה כמה פעמים ועצה טובה שתלבש בגד לבן הסמוך בהידוק יפה לגופה כל אותה עונה וקודם השינה אפילו אם הוא אחר היום תבדוק בחורין ובסדיקין (והטעם פשוט דלענין ההשש דשמא יצא ממנה דם לחדר היה נמצא על בגדה, ולענין החשש שמא יצא הדם לבית התיצון שטמאה אף שלא יצא לחוץ הרי בהבדיקה אפילו אחר היום היה נמצא זה על הבדיקה) ואם תשנה וסתה ב' או ג' ימים יעו"ש באג"מ יו"ד ח"ב סימן ק"ו והעיקר התחלת הוסת כהש"ך סימן קפ"ט ס"ק ל"ט וצריכה לחוש לראיה אחרונה ושאר ימים דינה כאין לה וסת שצריכה לשמש בבדיקות וכדכתב הכו"פ בחפ"י סימן קפ"ד סק"ה. זקנך אוהבך בלו"ג,

משה פיינשטיין

פימן מח

אשה שראתה ביום ל' לחדש מתי תחוש לעונה בינונית

בע"ה

כסלו תשל"ז

להנ"ל.

הנה בדבר אשה שראתה ביום ל' לחדש מלא ועברה וסתה שעדיין צריכה לחוש לעו"ב חוששת לר"ח לחדש השלישי וכהש"ך שהוא יום ל"א לראייתה דשאני יום החדש שהיא עונה בינונית להש"ך מוסת החדש הנזכר בשו"ע קפ"ט ס"ז דהתם אצל וסת החדש מדראתה בכל חדש באותו יום בקביעות ודאי שיפורא גרים וכלשון הש"ך בשם הרשב"א שם בס"ק י"ג וכימות החדש לפי תיקוני ב"ד יעו"ש, משא"כ בעונ"ב שלהש"ך שם